

תענית כז

מסקנה שיוצאת המדיון האחרון: דכולי עלמא מיהת שכור אסור בנשיאת כפים
שאלה על מסקנה זו: מנהני מילי?

- תשובה:** אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר? לומר: מה נזיר אסור ביין - אף כהן מברך אסור ביין.
קושי: מתקיף לה אבוה דרבי זירא, ואמרי לה אושעיא בר זבדא: אי מה נזיר אסור בחרצן! - אף כהן מברך אסור בחרצן?
תירוץ: אמר רבי יצחק אמר קרא *לפרתו ולפרק פעה* מה משרת מותר בחרצן אף כהן מברך מותר בחרצן.
קושי: אי מה משרת בעל מום לא. אף כהן מברך בעל מום לא!
תירוץ: הא איתקש לנזיר.
קושי: ומאי חזית דמקשת לקולא, אקיש לחומרא?
תירוץ: אסמכתא נינהו מדרבנן, ולקולא.

היקש - <i>לפרתו ולפרק פעה</i>	סמיכות פרשיות לנזיר
שיכור אסור אבל חרצן מותר	שיכור אסור אבל בעל מום מותר

אלו הן מעמדות לפי שנאמר 13 את בני ישראל כו'.
שאלה: מאי קאמר?

תשובה: הכי קאמר: **אלו הן מעמדות. ומה טעם תיקנו מעמדות - לפי שנאמר 13 את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני יעקב והיאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו? התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות. על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהנים ושל לויים ושל ישראלים. הגיע זמן משמר לעלות - כהנים ולויים עולין לירושלים.**

ברייתא בנושא: תנו רבנן: **עשרים וארבעה משמרות בארץ ישראל, ושתיים עשרה ביריחו.**
קושי על הברייתא: **שתיים עשרה ביריחו?** נפישן להו טובא!

תירוץ: אלא: שתיים עשרה מהן ביריחו. הגיע זמן המשמר לעלות, חצי המשמר היה עולה מארץ ישראל לירושלים, וחצי המשמר היה עולה מיריחו כדי שיספקו מים ומזון לאחייהם שבירושלים.

מה מעכב את הקרבן	רב יהודה אמר שמואל	במתניתא תנא רבי שמעון בן אלעזר
כהנים ולויים וישראלים מעכבין את הקרבן	כהנים ולויים וישראלים מעכבין את הקרבן	כהנים ולויים וכלי שיר מעכבין את הקרבן
במאי קמיפלגי?	עיקר שירה בפה	עיקר שירה בכלי

דברי אמורא סותרים ברייתא

משה	רב חמא בר גוריא אמר רב	ברייתא
שמואל דוד	והעמידן על שש עשרה והעמידן על עשרים וארבעה שנאמר: <i>בשנת הארבעים לפלגות דיוז נדרשו וימלא בהם אבוקי חיל ביצניר גלגל.</i>	והעמידן על עשרים וארבע, שנאמר: <i>המה יסך דיוז וימלא בהם אבוקי חיל!</i>
פתרון הסתירה		הכי קאמר: מיסודו של דוד ושמואל הרמתי העמידום על עשרים וארבע.

	ברייתא 1	ברייתא 2
--	-----------------	-----------------

משה	שמונה משמרות. ארבעה מאלעזר וארבעה מאיתמר	שש עשרה משמרות, שמונה מאלעזר ושמונה מאיתמר
שלב 2	שמואל ודוד והעמידן על עשרים וארבע, שנאמר: <i>הנה יסף דויד ויזכר הראה באחונתם</i>	וכשרבו בני אלעזר על בני איתמר חלקום והעמידום על עשרים וארבע, שנאמר: <i>ויזכרו בני אלעזר רבים לראשי הכשרים מן בני איתמר ויחלקום לפני אלעזר ראשי לבית אבות עשה ער ולפני איתמר לבית אבותם עשה, ואומר: בית אב אחז אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר.</i>

שאלה על הברייתא השנייה: מאי ואומר?

תשובה: וכי תימא: כי היכי דנפיש בני אלעזר, הכא נמי דנפיש בני איתמר - שמונה מעיקרא
ארבעה הוו? תא שמע: *בית אב אחז אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר.*
קושי מברייתא 2 על דברי רב חמא בר גוריא: תיובתא דרב חמא בר גוריא!
תירוץ: אמר לך רב חמא בר גוריא: תנאי היא, ואנא דאמרי כי האי תנא דאמר שמונה.

תנו רבנן: ארבעה משמרות עלו מן הגולה, ואלו הן: ידעיה, [חרים], פשחור, ואימר. עמדו נביאים
שביניהם וחלקום והעמידום על עשרים וארבעה. כללום ונתנום בקלפי, בא ידעיה ונטל חלקו וחלק חבריו
- שש. בא [חרים] ונטל חלקו וחלק חבריו - שש, וכן פשחור, וכן אימר. וכן התנו נביאים שביניהם,
שאפילו יהויריב ראש משמרת עולה - לא ידחה ידעיה ממקומו, אלא ידעיה עיקר ויהויריב טפל לו.

ישראל שבאותו משמר מתכנסין בעריהן וקורין במעשה בראשית.
שאלה: מנהגי מילי?

תשובה: אמר רבי יעקב בר אחא אמר רב אסי: אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ,
שנאמר *ויאמר ה' אלהים בנה אדע כי אירשנה,*

- אמר אברהם: רבונו של עולם! שמא ישראל חוטאין לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה?
- אמר ליה: לאו.
- אמר לפניו: רבונו של עולם, הודיעני, במה אירשנה?
- אמר ליה: *קחה לי צלפה nefen וצו nefen וצו.*
- אמר לפניו: רבונו של עולם, תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם?
- אמר לו: כבר תקנתי להם סדר קרבנות, בזמן שקוראין בהן לפני - מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני, ואני מוחל להם על כל עונותיהם.

ברייתא: תנו רבנן: אנשי משמר היו מתפללין על קרבן אחיהם שיתקבל ברצון, ואנשי מעמד מתכנסין
לבית הכנסת, ויושבין ארבע תעניות: בשני בשבת, בשלישי, ברביעי, ובחמישי.

- בשני - על יורדי הים,
- בשלישי - על הולכי מדברות.
- ברביעי - על אסכרא שלא תיפול על החינוקות,
- בחמישי - על עוברות ומיניקות. עוברות - שלא יפילו, מיניקות - שיניקו את בניהם.
- ובערב שבת לא היו מתעניין מפני כבוד השבת, קל וחומר בשבת עצמה.

שאלה: באחד בשבת מאי טעמא לא?

תשובה 1: אמר רבי יוחנן: מפני הנוצרים.

תשובה 2: רבי שמואל בר נחמני אמר: מפני שהוא שלישי ליצירה.

תשובה 3: ריש לקיש אמר: מפני נשמה יתירה. דאמר ריש לקיש: נשמה יתירה ניתנה בו
באדם בערב שבת, במוצאי שבת נוטלין אותה ממנו, שנאמר *עם וינפס* - כיון ששבת וי
אבדה נפש.

ביום הראשון *בראית ויהי רקיע*.

הבאת ברייתא: תנא: *בראית בשנים, יהי רקיע - באחד*.

קושי:

- בשלמא **יהי רקיצ באחד** - תלתא פסוקי הוו.
- אלא **פראשית בשנים** חמישה פסוקי הויין, ותניא **הקורא בתורה אל יפחות משלשה פסוקים!**

תירוץ 1: רב אמר: דולג
תירוץ 2: ושמואל אמר: פוסק.

שאלה על רב: ורב דאמר דולג, מאי טעמא לא אמר פוסק?
תשובה: קסבר: כל פסוקא דלא פסקיה משה - אנן לא פסקינן ליה.
קושי על שמואל: ושמואל אמר: פוסק, ומי פסקינן? והאמר רבי חנינא קרא: צער גדול היה לי אצל רבי חנינא הגדול ולא התיר לי לפסוק אלא לתינוקות של בית רבן. הואיל ולהתלמד עשוין.
תירוץ: ושמואל: התם טעמא מאי - משום דלא אפשר, הכא נמי - לא אפשר.

שאלה על שמואל: ושמואל אמר פוסק, מאי טעמא לא אמר דולג?
תשובה: גזירה משום הנכנסין, וגזרה משום היוצאין.
קושי על רב ושמואל: מיתיבי: **פרשה של ששה פסוקים קורין אותה בשנים, ושל חמשה [ביחיד. ואם] הראשון קורא שלשה - השני קורא שנים מפרשה זו, ואחד מפרשה אחרת. ויש אומרים: שלשה, לפי שאין מתחילין בפרשה פחות משלשה פסוקין.**
למאן דאמר דולג - לידלוג, ולמאן דאמר פוסק - ליפסוק!
תירוץ: שאני התם דאית ליה רווחא

